

NEPUBLIKOVANÉ LATÉNSKE HROBOVÉ NÁLEZY Z POHRONIA

BRANISLAV KOVÁR

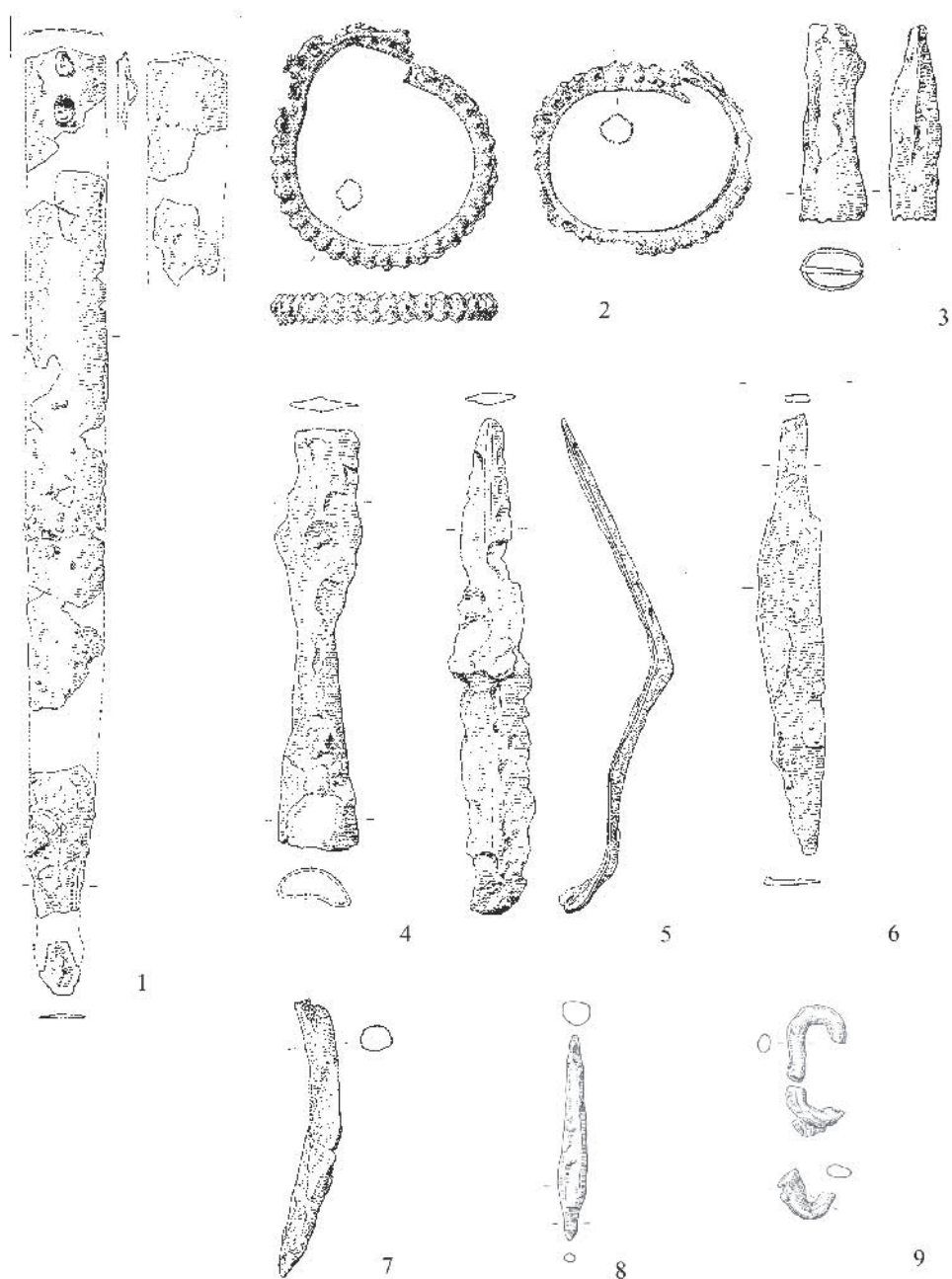
V nasledujúcom príspevku by sme chceli prezentovať nálezy z dvoch malých pohrebísk z doby laténskej.¹ Lokality boli známe už skôr, ale doteraz ešte neboli kompletne publikované. Informácie o lokalitách sme čerpali z dokumentácie Archeologického ústavu SAV v Nitre. Nálezy boli uložené v depozitári inštitúcie, žiaľ, nepodarilo sa nám nájsť kompletný inventár.¹ Nálezy pochádzajú z pohrebísk *Kuralany* (Kraskovská 1947, 106; Rejholcová 1967; Zachar 1987) a *Malá nad Hronom* (Rejholec 1970; Rejholec 1971; Zachar 1987).

Z lokality *Kuralany* pravdepodobne pochádza materiál z dvoch žiarových hrobov. Ako poloha bol uvedený dom číslo 97. Ďalšie informácie o presnom mieste nálezu nemáme. Prvý hrob sa podľa nálezovej správy nachádzal v hĺbke 100 až 120 cm. Ďalšie údaje sú neznáme. To isté platí pre ďalší hrob. V nálezovej správe boli uvádzané štyri nádoby, železný meč, fragmenty pošvy meča, železná listovitá kopija, fragmenty z dvoch ďalších kopijí, železný bodec ihlanovitého tvaru, dva železné nože, úlomky železnej tyčinky pravdepodobne z náramku a fragmenty železnej spony.

Opis nálezov

*V depozitári AÚ SAV boli uložené tieto nálezy:*³

- Dva bronzové plechové priečne rebrované kruhy zdobené trojicou bradaviek. Rozmery: priemer 8 cm a 6, 5 cm (tab. I: 2).
- Fragmenty železnej pošvy meča. Rozmery: dĺžka 65, 8 cm, maximálna šírka 5, 6 cm (tab. I: 1).
- Ohnutá železná listovitá kopija, tuľajka sa nezachovala. Rozmery: dĺžka 17, 3 cm, maximálna šírka 2, 7 cm (tab. I: 5).
- Fragment železnej tuľajky vo vnútri predelenej. Rozmery: dĺžka 7 cm, maximálny priemer tuľajky 2, 3 cm (tab. I: 3).
- Fragment železnej kopije s tuľajkou. Rozmery: celková dĺžka 14, 7 cm, dĺžka tuľajky 7, 2 cm, dĺžka zachovanej časti kopije 7, 5 cm, priemer tuľajky 2, 5 cm, maximálna šírka kopije 3 cm (tab. I: 4).
- Železný nôž s trňom. Rozmery: celková dĺžka 15, 3 cm, z toho dĺžka čepele 11, 7 cm, maximálna šírka čepele 2, 2 cm (tab. I: 6).
- Železný úlomok, pravdepodobne z náramku. Rozmery: dĺžka 9, 5 cm, priemer 1, 1 cm. (tab. I: 7).
- Železný bodec ihlanovitého tvaru. Dĺžka 7, 2 cm. (tab. I: 8).
- Železné fragmenty (tab. I: 9).
- Čierna flašovitá nádoba s kuželovým hrdlom a splošteným telom. Rozmery: výška: 15, 2 cm, priemer ústia 18 cm, priemer dna 12 cm, maximálne vydutie 21, 4 cm (tab. II: 1).
- Žiarom zdeformovaná, malá, miskovitá nádoba sivohnedej farby so zosilneným vyhnutým

Tab. I Kuralany (1 – M 1:4; 2,3,4,5,6,7,8,9 – M 1:2)

okrajom. Rozmery: výška: 7 cm, priemer ústia 17 cm, priemer dna 6 cm, maximálne vydutie 21, 4 cm (tab. II: 2).

- Malá, esovito profilovaná misa, sivohnedej farby. Rozmery: výška: 7 cm, priemer ústia 12, 5 cm, priemer dna 6 cm, maximálne vydutie 13, 3 cm. (tab. II: 3).
- Esovito profilovaná misa, sivej farby. Rozmery: výška: 9 cm, priemer ústia 27 cm, priemer dna 5 cm, maximálne vydutie 26 cm. (tab. II: 5).
- Polovica esovitej misy, oranžovej farby. Rozmery: výška 9 cm, priemer ústia 23 cm. (tab. II: 4).

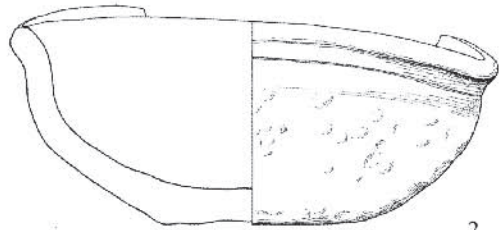
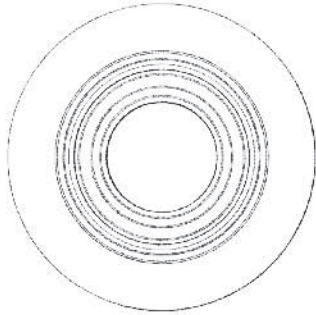
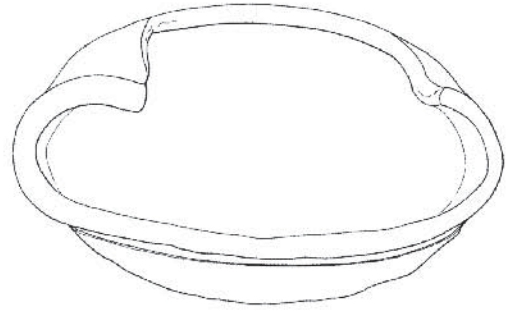
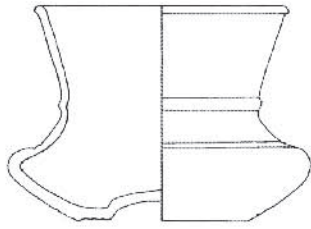
K nálezu patrí už publikovaný bronzový dvojdielny náramok so šarnierovým uzáverom. Skladá sa z dvoch proti sebe umiestnených guľovitých vypuklín, zdobených po oboch stranách dvojicami plasticky vystupujúcich očí. Vnútorň priemer je uvádzaný od 5, 3 cm až po 7, 4 cm. Datovaný bol do 3 až 2. storočia pred Kr. Z územia Slovenska zatiaľ nepoznáme k nemu ďalšiu analógiu (Pieta 1982b, 46, 72, obr. 44; Zachar 1987, 162, obr. 32).

Najvhodnejším predmetom pre datovanie môže byť dvojica bronzových nánožníkov (tab. I: 2). Patria k skupine bronzových plechových kruhov priečne rebrovaných zdobených trojicou bradaviek. Podľa pre územie Slovenska vhodného triedenia J. Bujna sú začlenené k jeho skupine BR-C4, vyskytujúcej sa od stupňov LTB2b-c, prípadne prelomu LTB2/C1 (Bujna 2005, 35, 36, obr. 19, 21). Podobnú dvojicu nánožných kruhov máme aj z hrobu v Malej nad Hronom.⁴

Z nádob je najzaujímavejšia čierna flašovitá nádoba s kužeľovým hrdlom a splošteným telom (tab. II: 1). Analógiu k nálezu máme z hrobu 248 v Malých Kosihách (Bujna 1995, 60, Taf. 29: 7), kde sa vyskytovala spoločne so sponami zaradenými od stupňa LTB2 až po LTC1b (Bujna 1995, Taf. 29: 1, 3, 4; Bujna 2003, obr. 64, 65). Medzi ďalšie nádoby z hrobu patria esovito a mierne esovito profilované misy (tab. II: 3, 4, 5). Majú mnohé analógie zo širšieho okolia lokalít, napríklad sa vyskytuje na lokalitách Barca (Kovács 1982, obr. 87: 6), Hronovce (Eisner 1927, obr. 23), Ipeľský Sokolec (Nevizanský 1980, obr. 77: 1) a Kamenín (Benadik – Vlček – Ambros 1957, 112, Tafel XLI: 20). Tak isto sú doložené z pohrebísk juhozápadného Slovenska (napríklad Benadik – Vlček – Ambros 1957, Dvory nad Žitavou Tafel XXVII: 10, XXIX: 18; Hurbanovo-Abadomb Tafel XVIII: 13; Hurbanovo-Bacherov Majer Tafel XXII: 12, 13, XXVI: 14).⁵ Ostatné predmety z hrobov, napríklad železná pošva meča a kopije nie sú pre presné datovanie použiteľné (tab. I).

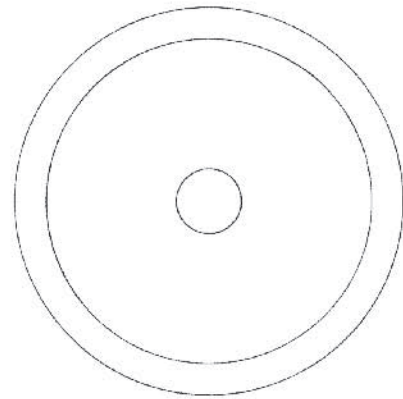
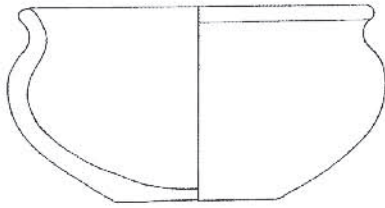
Nálezy z *Malej nad Hronom* pochádzajú pravdepodobne z porušeného kostrového hrobu. Ako miesto lokalizácie je uvedená poloha Kútvöldy (číslo domu 136). Z rozmerov hrobu je v nálezovej správe uvedená len hĺbka hrobu 120 cm. Bola objavená časť ľudskej kostry. Pravdepodobne v okolí sa nachádzajú ďalšie hroby. V nálezových správach (Rejholec 1970; Rejholec 1971) je uvedený inventár: štyri nádoby, dva bronzové duté nánožné kruhy s bradavkovitou výzdobou, bronzový oválny liaty náramok s vývalkami, bronzová spona s guľovitou pätkou, železná spona s guľovitou pätkou, fragment malej železnej spony a úlomok železného dutého diskovitého krúžku.

Z tohto súboru sú už publikované dva bronzové nánožné kruhy s bradavkovitou výzdobou rámcovo datované do starej doby laténskej (Zachar 1987, 163, obr. 76).⁶ Rovnaký nález máme aj z Kuralan.

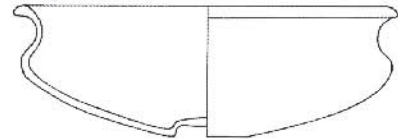
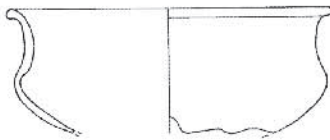

1

2

3

4

5

Tab. II Kuralany (1,4,5 -M 1:4; 2,3 - M 1:2)

Opis nálezov

V depozitári AÚ SAV boli uložené tieto nálezy:

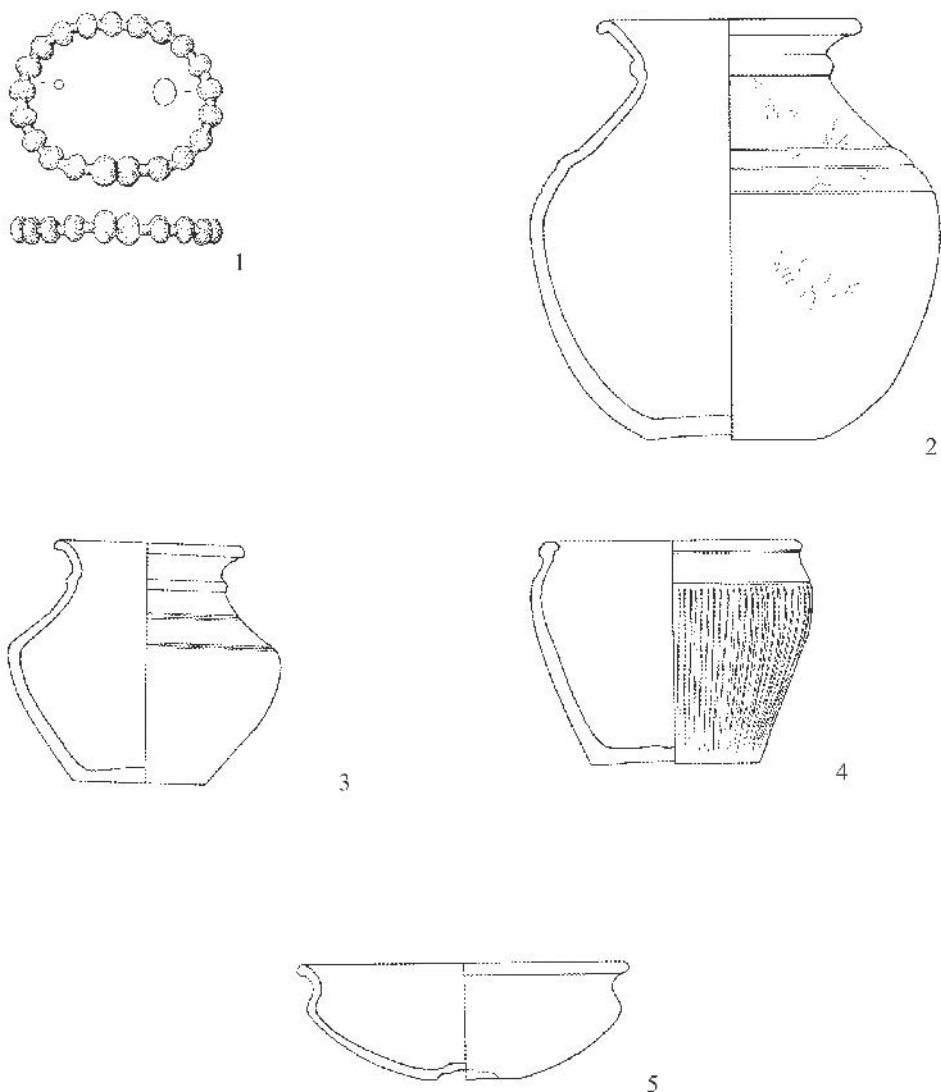
- Bronzový náramok členený masívnymi vývalkami. Priemer 6 až 7 cm (tab. III: 1).
- Vázovitá/fľašovitá nádoba s vyťahnutým okrajom. Na hrdle sa nachádza plastický prstenec, ďalší menej výrazný je tesne nad maximálnym vydutím. Nádoba je hnedej farby. Rozmery: výška: 28, 5 cm, priemer ústia 18 cm, priemer dna 12 cm, maximálne vydutie 28 cm (tab. III: 2).
- Malá vázovito/fľašovitá nádoba s vyťahnutým okrajom. Na kužeľovitom hrdle sa nachádza plastický prstenec a dve dvojice vodorovných rýh. Váza má sivú farbu. Rozmery: výška: 16, 5 cm, priemer ústia 13 cm, priemer dna 9 cm, maximálne vydutie 18 cm (tab. III: 3).
- Sivá sudkovitá nádoba so zosilneným okrajom. V hornej časti na mieste s maximálnym vydutím sa nachádza vodorovný žliabok. Nádoba je na tele zdobená zvislým ryhovaním. Rozmery: výška: 15 cm, priemer ústia 18 cm, priemer dna 12 cm (tab. III: 4).
- Esovito profilovaná misa, čiernej farby. Rozmery: výška 8 cm, priemer ústia 22 cm, priemer dna 6, 6 cm (tab. III: 5).

Ostatné nálezy uvádzané v nálezovej správe sa nám nepodarilo lokalizovať. Najvhodnejším pre datovanie je bronzový náramok členený masívnymi vývalkami (tab. III: 1). Mohol by patriť do skupiny náramkov, vyskytujúcich sa od laténskeho stupňa LTB2a-b do prelomu LTB2/C1 (skupina BR-D4, Bujna 2005, obr. 22). Analógie k tomuto typu náramku máme z latenských pohrebísk – Malé Kosihy (Bujna 1995, Taf. 23: 6, Taf. 39C: 4), Chotín (Ratimorská 1981, 42, tab. XVB: 1), Maňa (Benadik 1983, Taf. XVI: 10) a Svätý Peter (Dušek 1960, tab. I: 13, 467).

Keramika potvrdzuje datovanie nálezov pomocou náramku. Esovito profilovaná misa patrí medzi typickú keramiku známu z latenských pohrebísk, ako sme už aj v tejto práci spomenuli vyššie (tab. III: 5). Podobne sa vyskytujú aj vázovité/fľašovité nádoby (tab. III: 2, 3), ktoré sú tak isto známe z pohrebísk juhozápadného Slovenska, napríklad – Dvory nad Žitavou (Benadik – Vlček – Ambros 1957, Tafel XXX: 11), Hurbanovo-Abadomb (Benadik – Vlček – Ambros 1957, Tafel XIX: 6, 9), Hurbanovo-Bacherov majer (Benadik – Vlček – Ambros 1957, 58, 59, 60, 62, 71, 72, Tafel XX: 14, XXI: 10, 11, XXII: 14, 16 XXIII: 14, XXVI: 11, 16), Maňa (Benadik 1983 41, 52 Taf. XXIX: 15, Taf. XL: 8) a Trnovec nad Váhom (Benadik – Vlček – Ambros 1957, 16, 20, 38 Tafel I: 9, IV: 15, XIII: 14).

Ďalšími častým tvarom keramiky z tohto obdobia je na kruhu vytáčaná situla. Tento typ nádob je veľakrát zdobený hrebeňovaním (tab. III: 4). Situlové nádoby s hrebeňovaním sú často vyrábané s prímiesou grafitu/tuhy. Máme doložené množstvo analógií z latenských pohrebísk a sídlisk na južnom Slovensku, napríklad z Detvy-Kalamárky (Šalkovský 2002, obr. 5: 1–5, 7, 8, 10), Ipelského Sokolca (Nevizanský 1980, 148, 149, obr. 77: 3), z Nižnej Kaloši (Lichardus – Liptáková 1962, 783–784, obr. 248) zo Slovenských Ďarmot – Čebovský potok (Bánesz – Nevizanský 1984a, 26, obr. 1: 12, 13) a zo Slovenských Ďarmot – Veľký Iliášov (Petrovský-Šichman 1961, tab. XVIII: 10). Ďalšie blízke analógie máme z Hronských Kosíh (Szorád 1984), Hronského Beňadiku (Konečná – Trgiňa 1990, obr. 41: 6), Ipelského Predmostia (Petrovský-Šichman 1961, tab. XIX: 16), Lontova (Liptáková 1962; Lichardus – Liptáková 1962, 782), Malej Čalomije (Petrovský-Šichman 1961, 54, 55) a Šároviec (Novotný 1955, obr. 358: 6). Prvé laténske na kruhu robené nádoby sa na strednom Slovensku predpokladajú už od 3. storočia pred Kr. (stupeň LTC1).

Nástup na kruhu robenej grafitovej keramiky v prostredí púchovskej kultúry sa eviduje v prvej polovici 2. storočia pred Kr. – LTC2 (Pieta 1982a, 158). Ale na území Slovenska sa mohla grafitová keramika, zdobená hrebeňovaním objaviť už v stredolaténskom stupni (Benadik 1961, 175). Analógiu k situlovým tvarom z územia Slovenska je množstvo, preto ďalej uvedieme len niektoré príklady. Vo veľkom množstve sú doložené z laténskeho hradiska Pohanská v Plaveckom Podhradí (Paulík 1976, 158, tab. XVIII: 5a–b, XXIII: 4, XXVII: 3, XXVIII: 5, XXXV: 1, XXXIX: 1, 3, LXXII: 2, LXXIII: 3), ktoré vzniklo v mlad-

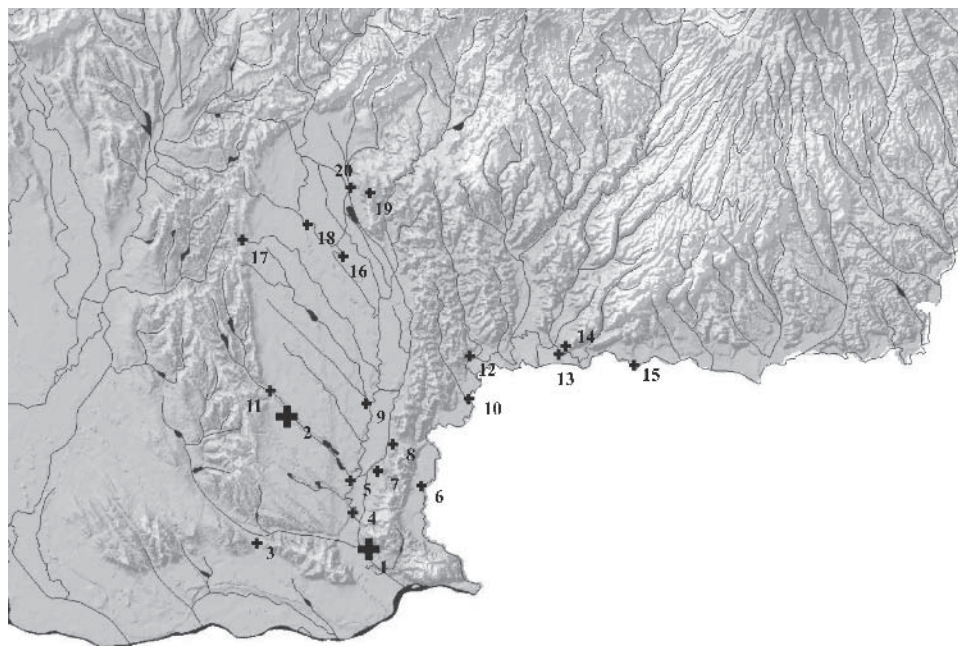

Tab. III Malá nad Hronom (2,3,4,5 – M 1: 4; 1 – M 1:2)

šej dobe laténskej a zaniklo na začiatku neskorej doby laténskej (Paulík 1976, 179; Bujna 1994, 11, 12). Ďalším príkladom na analógie môže byť sídlisko Nitra-Šindolka s datovaným do rozmedzia stupňov LTB2/LTC1-C2/LTD1 (Březinová 2004, 19, Taf. 4: 11; 8: 14; 45: 1, 2; 94: 13). Tento tvar grafitovej keramiky s hrebeňovaním je známy aj z laténskych pohrebísk – napríklad Svätý Peter (Dušek 1960, tab. I: 5, 9), Nebojsa (Chropovský 1958, tab. I: 3, 4), Horný Jatovec – Trnovec nad Váhom (Benadik – Vlček – Ambros 1957, Tafel IX: 12, XI: 10) a Veľká Maňa (Benadik 1983, Taf. VIII: 11). Ako to dokladá množstvo príkladov, podobná keramika sa na laténskych lokalitách vyskytuje pomerne často a v dlhšom časovom úseku.

Nálezy z hrobov v *Malej nad Hronom* a *Kuralan* by sme mohli datovať od laténskeho stupňa LTB2 alebo prelomu LTB2/C1. Napriek faktu, že keramika z hrobov by mohla byť datovaná aj neskôr, určujúcim sa pre naše datovanie sú nálezy kruhových šperkov, ktoré sú chronologicky citlivejšie.

Najbližšie laténske sídliskové lokality v okolí hrobov z *Kuralan* sa nachádzajú v Čake (vzdialenej asi 8 km, Vladár 1961) a v Nírovciach (asi 5 km, Kraskovská 1947, 119). Žiaľ, nie sú momentálne chronologicky určiteľné. V blízkej obci Farná sú tak isto hlásené žiarové hroby, no nepodarilo sa nám ich lokalizovať. V tomto prípade môžeme predpokladať súvislosť s nálezmi z *Kuralan*, pretože vzdialenosť medzi obcami je okolo 2 km a inventár z *Farnej* môže byť z toho istého obdobia (Novotný 1955, 781–784, 788–789, 793–794). Pri *Malej nad Hronom* sú z prieskumov známe nálezy črepov z neďalekého *Kamenného*

Obr. 1 Laténske pohrebiská z Pohronia a Poiplia.

1. Malá nad Hronom, 2. Kuralany, 3. Gbelce, 4. Kamenín, 5. Biňa, 6. Malé Kosihy, 7. Sikenička, 8. Zalaba, 9. Hronovce, 10. Ipel'ský Sokolec, 11. Farná, 12. Kubáňovo, 13, 14. Šahy, 15. Ipel'ské Predmostie, 16. Žemliare, 17. Horný Pial, 18. Tekovský Hrádok, 19, 20. Levice

mosta (vzdialeného asi 2 km; Moucha – Hrala 1952) a z obce Nána (asi 4 km; Kraskovská 1947, 118). V okolí sa nachádzajú sídliská a pohrebisko v Kameníne (asi 8 km; Benadik – Vlček – Ambros 1957; Moucha – Hrala 1953; N. s. č. 446/51). O datovaní sídlisk nemáme dostatok informácií, ale pohrebisko v Kameníne by teoreticky mohlo byť súčasné s hrobom v Malej nad Hronom (Benadik – Vlček – Ambros 1957, 143–146; Bujna 2004, obr. 3).

Hroby z *Kuralan* a *Malej nad Hronom* nevybočujú z charakteru laténskych pohrebísk z oblasti južného Slovenska (obr. 1). Ich časové a priestorové rozmiestnenie nepoukazuje na žiadny neočakávaný jav. Z tejto oblasti, s výnimkou Kamenína, Levíc a Malých Kosíh, poznáme väčšinou malé pohrebiská alebo skôr kompletne nepreskúmané lokality. Všetky pohrebiská sa vyskytujú v období existencie plochých pohrebísk na juhozápadnom Slovensku (Bujna 2004, 327, obr. 3). Najstaršie nálezy z uvedenej oblasti datujeme do stupňa LTB1 a najmladšie do LTC1 (Kovár 2007). Nálezy z *Kuralan* a *Malej nad Hronom* nevybočujú z tohto datovania.

POZNÁMKY

¹ Prezentované nálezy pochádzajú z výskumných aktivít E. Rejholca a M. Rejholcovej, ktorým touto cestou ďakujem za možnosť publikovať materiál.⁴

² Pokúsili sme sa vyhľadať celý inventár, reprezentovaný súbor by mal obsahovať všetky autorovi dostupné nálezy s výnimkou už publikovaných predmetov.

³ V depozitároch Archeologického ústavu SAV sme našli päť nádob.

⁴ K nálezu patrí aj niekoľko neurčitých črepov, ktoré nie sú spomínané v nálezových správach a v depozitári AÚ SAV boli priložené k nádobám. Na niektorých sú stopy žiaru. Žiaľ, nie je jasné, či priamo súvisia s opisovanými hrobmi.

⁵ Pozri nižšie.

⁶ Uvádzame len niektoré príklady.

⁷ V nasledujúcom súpise nie sú uvedené. Ich detailnejším zaradením sa zaoberáme pri lokalite *Kuralany*. Pozri vyššie.

LITERATÚRA

N. s. č. 446/51 (Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre) – Kamenín.

BENADIK, B. 1961: Grafitová keramika v laténskych hrobách na Slovensku. *Slov. Arch.* 9, Nitra, s. 175–208.

BENADIK, B. 1983: Maňa. *Keltisches Gräberfeld. Fundkatalog.* Nitra.

BENADIK, B. – VLČEK, E. – AMBROS, C. 1957: Keltské pohrebiská na juhozápadnom Slovensku. Bratislava.

BUJNA, J. 1995: Malé Kosihy. *Latènezeitliches Gräberfeld – Katalog.* Nitra.

BUJNA, J. 2003: Spony z keltských hrobov bez výzbroje z územia Slovenska. *Slov. Arch.* 51, Nitra, s. 39–108.

BUJNA, J. 2004: K problematike birituality u Keltov. *Štud. Zvesti AÚSAV* 36, s. 321–338.

BUJNA, J. 2005: Kruhový šperk z laténskych ženských hrobov na Slovensku. Nitra.

DUŠEK, M. 1960: Keltské pohrebisko vo Svätom Petri. *Slov. Arch.* 8, s. 457–469.

- EISNER, J. 1927: Laténske hroby v Hronském Damašde (okr. Želiezovce) na Slovensku. Časopis Učené Společnosti Šafaříkovy. Bratislava, s. 341–350.
- CHROPOVSKÝ, B. 1958: Laténske pohrebisko v Nebojsi, o. Galanta. Slov. Arch. 6, Nitra, s. 120–126.
- KONEČNÁ, K. – TRGIŇA, G. 1990: Prieskum v okrese Žiar nad Hronom. AVANS 1988, Nitra, s. 99–100.
- KOVÁCS, Š. 1982: Keltská chata a nálezy z doby rímskej v Barci. AVANS 1981, Nitra, s. 155–163.
- KOVÁR, B. 2007: Osídlenie južného Slovenska v dobe železnej. Vývoj osídlenia medzi riekami Hron a Slaná. Nepublikovaná dizertačná práca.
- KRASKOVSKÁ, L. 1947: Slovensko v prvej dobe železnej. In: Slovenské dejiny I. Bratislava.
- MOUCHA, V. – HRALA, J. 1952: N. s. č. 73/52 (Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre) – Kamenný most.
- MOUCHA, V. – HRALA, J. 1953: N. s. č. 87/53, Č. sáčku 69-70/52 (Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre) – Kamenín.
- LICHARDUS, J. – LIPTÁKOVÁ, Z. 1962: Archeologický prieskum trasy ropovodu Družby na úseku Rimavská Sobota – Šaľa v roku 1961. Arch. Rozhledy 14, Praha, s. 776–793, 803.
- LIPTÁKOVÁ, Z. 1962: N. s. č.: 691/62 Č. inv. 231/61 (Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre) – Lontov.
- NEVIZANSKÝ, G. 1980: Nálezy z doby laténskej a rímskej v Ipelskom Sokolci. AVANS 1979, Nitra, s. 148–149.
- NOVOTNÝ, B. 1955: Nové laténske nálezy na dolnom Pohroní, Arch. Rozhledy 7, Praha, s. 781–784, 788–789, 793–794.
- PETROVSKÝ-ŠICHMAN, A. 1961: Archeologický prieskum stredného Poiplia roku 1955. Štud. Zvesti AÚ SAV 7, Nitra.
- PIETA, K. 1982a: Die Púchov - kultur. Nitra.
- PIETA, K. 1982b: Umenie doby železnej. Bratislava.
- RATIMORSKÁ, P. 1981: Keltské pohrebisko v Chotíne I. Západné Slovensko 8. Bratislava, s. 15–88.
- REJHOLEC, E. 1970: N. s. č. 5050/70, Č. inv. 20/70 (Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre) – Malá nad Hronom.
- REJHOLEC, E. 1971: N. s. č. 5396/71 (Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre) – Malá nad Hronom.
- REJHOLCOVÁ, M. 1967: N. s. č. 3852/67, Čís. Prír. Kat.: 186/66 – Kuralány.
- SZORÁD, J. 1984: N. s. č. 10945/84 (Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre) – Hronské Kosihy.
- ŠALKOVSKÝ, P. 2002: Výšinné hradisko v Detve – protohistorické osídlenie. Slov. Arch. 50, Nitra, s. 99–126.
- VLADÁR, J. 1961: N. s. č.: 184/61 (Archív Archeologického ústavu SAV v Nitre) – Čaka.
- ZACHAR, L. 1987: Keltské umenie na Slovensku. Keltische Kunst in der Slowakei. Bratislava.

UNPUBLIZIERTE GRABFUNDE AUS DEM POHRONIE (GRANTAL)

BRANISLAV KOVÁR

In der Arbeit haben wir die Grabfunde aus den Fundorten *Kuralany* und *Malá nad Hronom* präsentiert. Die Funde aus *Malá nad Hronom* stammen vermutlich aus einem gestörten Körpergrab, aber man hat nur einen Teil von dem menschlichen Skelett gefunden. Auf Grund des Vorkommens vom Ringschmuck können wir beide Fundstellen in die latènezeitliche Stufe LTB2 oder an die Wende LTB2/C1 datieren. Die Grabkeramik bestätigt diese Datierung. Aus der Umgebung der Gräberfelder sind auch weitere latènezeitliche Funde belegt (*Kuralany – Čaka, Farná, Nírovce; Malá nad Hronom – Kamenný most, Kamenín, Nána*), doch deren Beziehung zu den beschriebenen Fundorten ist unklar. Die Fundstellen treten aus dem Charakter der latènezeitlichen Gräberfelder auf dem Gebiet der Südslowakei nicht aus (Abb. 1). Deren zeitliche und räumliche Verteilung ordnet sie zu typischen latènezeitlichen Flachgräberfeldern zu.

*Mgr. Branislav Kovár, Archeologický ústav SAV, Akademická 2, 949 01 Nitra
brano.kovar@gmail.com*